

**Pràctiques Integrades****2012/2013**

Codi: 102550

Crèdits: 6

| Titulació                     | Pla                       | Tipus | Curs | Semestre |
|-------------------------------|---------------------------|-------|------|----------|
| 2502443 Graduat en Psicologia | 954 Graduat en Psicologia | OB    | 3    | A        |

**Professor de contacte**

Nom: Maria Carmen Peñaranda Colera

Correu electrònic: MariaCarmen.Penaranda@uab.cat

**Utilització d'idiomes**

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

**Prerequisits**

No hi ha prerequisits. Els coneixements necessaris són els previs del Bachelor que s'han d'integrar en aquesta assignatura en relació amb els camps d'aplicació.

**Objectius**

La complexitat de factors que determinen la conducta dels individus i les poblacions fa necessari, més que mai, dotar els estudiants d'habilitats que els permetin la integració dels coneixements i procediments d'una manera comprensible. En aquesta assignatura es pretén iniciar a l'estudiant en la integració dels aprenentatges previs assolits en les assignatures de primer i segon curs. Així mateix, es pretén desenvolupar aptituds d'aprenentatge autònom que permetin generar propostes de resposta professionals als problemes psicosocials, considerant sempre el context sociocultural en el que viuen els individus.

Tot i que la metodologia emprada en aquesta assignatura suposa treball en equip, i per tant un estudiant en particular haurà aprofundit més en uns temes que uns altres, tots els components del grup han de saber donar una resposta o explicació dels temes tractats. Això implica que l'estudiant ha d'estar atent a les aportacions dels seus companys i hauria de llegir i reflexionar sobre la documentació de referència aportada pels altres membres de l'equip.

**Competències**

- Analitzar les demandes i les necessitats de persones, grups o organitzacions en diferents contextos.
- Demostrar una aproximació crítica, d'escepticisme constructiu, de creativitat i d'actitud d'orientació a la recerca en les activitats professionals.
- Emprar els programes informàtics de gestió i anàlisi de dades.
- Fer revisions sistemàtiques a partir de la consulta de les diferents fonts documentals en psicologia per a recollir, ordenar i classificar dades i materials de recerca
- Formular hipòtesis sobre les demandes i les necessitats de les persones destinatàries.
- Identificar i reconèixer els diferents mètodes d'avaluació i diagnòstic en els diversos àmbits aplicats de la psicologia.
- Obtenir i organitzar informació rellevant per al servei sol·licitat.
- Prendre decisions de manera crítica sobre l'elecció dels diferents mètodes de recerca psicològica, la seva aplicació i la interpretació dels resultats que en deriven.
- Reconèixer la diversitat del comportament humà i la naturalesa de les seves diferències, tant en la

normalitat com en l'anormalitat i la patologia.

- Treballar en equip.

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar les característiques del comportament dels pacients i diferenciar els aspectes que són fruit de les diferències individuals no patològiques d'aquells aspectes que fan sospitar que realment hi ha una patologia.
2. Analitzar situacions diverses en els diferents camps aplicats de la psicologia que requereixen una intervenció professional, i identificar les variables que hi intervenen per tal de poder dissenyar programes adequats per a donar resposta als objectius previstos.
3. Argumentar de manera raonada la necessitat d'utilitzar instruments d'avaluació en els diferents àmbits psicològics, especialment en l'àmbit clínic i de la salut.
4. Diferenciar mètodes adequats a cada situació que prevegin les característiques específiques de les persones avaluades i del seu context.
5. Discriminar les tècniques més adequades en l'àmbit de l'estadística descriptiva i la inferència estadística, així com els resultats que s'obtenen en recerques de caràcter descriptiu i de relació entre variables.
6. Emprar els programes informàtics de gestió i anàlisi de dades.
7. Fer una recerca sistemàtica documental que permeti reunir evidències científiques sobre un problema de recerca.
8. Formular proposicions o enuncisats raonats que permetin establir relacions entre les variables que formen part d'una demanda concreta.
9. Identificar els elements que formen part d'una recerca sistemàtica documental, així com la seqüenciació d'aquesta i les eines necessàries per dur-la a terme.
10. Identificar els elements que integren el procés complet d'una recerca científica, així com la seva seqüenciació i funcionalitat.
11. Identificar quin model i procediment és més idoni per a mesurar funcions, variables i constructes psicològics, per a avaluar-los i per a elaborar-ne un diagnòstic.
12. Plantejar i resoldre problemes psicològics basats en l'ús del mètode científic.
13. Recollir informació rellevant de diferents fonts, així com també sobre elements de motivació i satisfacció, per tal d'analitzar-la i programar una intervenció que doni una resposta satisfactòria a les demandes i les necessitats de persones, grups i organitzacions.
14. Redactar hipòtesis que es puguin utilitzar com eines o tesis de comprovació dels supòsits que s'estableixen després de l'anàlisi de la demanda.
15. Redactar hipòtesis que es puguin utilitzar com un instrument de resolució provisional satisfactori per a cada demanda concreta.
16. Treballar en equip.
17. Utilitzar els coneixements teòrics adquirits en l'àmbit de la psicologia per a analitzar situacions reals i simulades en diferents contextos professionals de la disciplina, en especial els clínics i de la salut.
18. Valorar de manera crítica i reflexiva les aportacions i les evidències científiques acumulades en els diferents àmbits professionals de la psicologia.

## Continguts

1. Escoltar i valorar les demandes, per una banda, i pensar, planificar i gestionar les respostes i solucions, per altra.
2. Recuperar els coneixements rebuts en les diferents assignatures i aplicar-los de forma integrada als casos pràctics i al projecte d'intervenció plantejats.
3. El model distintiu de competències en el treball: la importància de les competències no visibles (actituds, sensibilitat, valors, aspectes personals, etc.) en l'acompliment de la tasca professional del psicòleg.
4. Els equips professionals: l'estudi de casos. Preparació, implementació i avaluació de projectes.
5. Adquisició i explotació de la metodologia de l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP).

6. Presentació d'informes professionals. L'exposició/presentació pública de resultats.

7. La recerca documental i bibliogràfica d'informació. La consulta a experts.

## Metodologia

L'assignatura s'impartirà de la següent manera: 1 sessió de gran magistralitat, a l'inici de curs, de 1.5 hores de duració, en un grup 3/1 al matí, i en un grup 1/1 a la tarda. La resta de sessions (18 sessions durant tot l'any) tindran una duració de 2 hores i es portaran a terme en un grup 1/4.

Aquestes sessions de 2 hores es faran una vegada cada 15 dies (amb alguna excepció, d'acord amb certs ajustaments amb el calendari del curs). Per tant, aquesta assignatura es desenvoluparà alternant sessions presencials a l'aula (9 sessions per semestre), i sessions fora de l'aula. A les sessions presencials (treball dins de l'aula), el professor tutoritzarà el treball portat a terme pel grup de treball, proporcionant les orientacions necessàries per a la realització de les diferents activitats per la resolució de casos i l'elaboració del projecte d'intervenció, oferint pautes per desenvolupar el treball i assessorant sobre el procés d'aprenentatge. Les sessions no presencials (treball fora de l'aula) tenen com a objectiu el desenvolupament del treball autònom dels grups de treball.

L'enfocament docent consistirà en l'**ABP (Aprenentatge Basat en Problemes)**.

A partir de l'estudi dels casos que plantegen situacions reals, els estudiants desenvoluparan un pla de treball que els conduirà a estudiar, analitzar i aprofundir els diferents objectius plantejats en el programa. L'objectiu de l'aprenentatge basat en problemes és la generalització dels coneixements adquirits, de manera que, en acabar el curs, l'alumne sigui capaç de donar resposta a una gran varietat de situacions diferents als casos treballats. Donat que l'assignatura constitueix una introducció general, l'èmfasi se situa més en els aspectes relacionats amb la integració del coneixement i el treball en equip, que en les intervencions concretes.

Es recomana fer consultes al professorat de la facultat i a experts d'altres àmbits en relació a les matèries que poden ajudar a resoldre els casos i el projecte. Pensem que les seves aportacions seran valuoses per elles mateixes alhora que facilitaran l'accés a les diferents fonts d'informació disponibles. En tot cas, s'ha d'entendre que el paper del tutor és en tot moment no directiu, de forma que el grup ha de dirigir el propi procés d'aprenentatge i el tutor només fa seguiments puntuals. Cal tenir molt en compte que l'intercanvi d'informació entre el grup no respon a un debat d'opinions, sinó a una exposició de coneixements, fruit d'una reflexió i amb una argumentació ajustada a les referències consultades.

El treball es durà a terme en grups reduïts d'estudiants, la qual cosa permetrà a l'estudiant autoavaluar el seu aprenentatge i adquirir les habilitats, competències i actituds proposades en el programa.

Un esquema típic en l'ABP, podria ser:

1. Llegir i analitzar, grupalment, l'escenari en el qual es presenta el problema.
2. Elaborar una descripció del problema que el grup està tractant de resoldre.
3. Identificar aquells objectius que es pretenen cobrir amb el problema que el tutor els ha plantejat.
4. Elaborar de forma grupal un llistat de què es requereix per fer front al problema. Preparar un llistat de preguntes sobre allò que es necessita saber per a poder solucionar el problema, així com conceptes que han de dominar-se. Identificar la informació de què disposen els diferents membres del grup.
5. Preparar un pla amb possibles accions per tal de cobrir les necessitats de coneixement identificades i on es puguin assenyalar les recomanacions, solucions o hipòtesis.
6. L'equip cerca informació a totes les fonts pertinents per a cobrir els objectius d'aprenentatge i resoldre el problema.
7. Treballant en el grup s'analitza la informació recopilada, se cerquen opcions i possibilitats i es replanteja la necessitat de tenir més informació per a solucionar el problema.

8. És important que es prepari un informe on es facin recomanacions, estimacions sobre resultats, inferències o altres resolucions apropiades al problema. Tot l'anterior ha d'estar basat en les dades obtingudes i en els antecedents. Tot el grup ha de participar en aquest procés de tal manera que cada membre tingui la capacitat de respondre a qualsevol dubte sobre els resultats.

## Activitats formatives

| Títol                                                | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge       |
|------------------------------------------------------|-------|------|--------------------------------|
| <b>Tipus: Dirigides</b>                              |       |      |                                |
| D1. Resolució del Cas 1                              | 9,5   | 0,38 | 2, 5, 8, 10, 11, 17            |
| D2. Resolució del Cas 2                              | 9,5   | 0,38 | 1, 2, 3, 5, 10, 11, 14, 15, 17 |
| D3. Resolució del Projecte d'Intervenció             | 18,5  | 0,74 | 2, 10, 11, 12, 13, 17, 18      |
| <b>Tipus: Supervisades</b>                           |       |      |                                |
| S1. Supervisió de casos                              | 7,5   | 0,3  |                                |
| S2. Supervisió del projecte                          | 7,5   | 0,3  |                                |
| <b>Tipus: Autònomes</b>                              |       |      |                                |
| A1. Recerca d'informació, lectura, ... pel cas 1 i 2 | 37,5  | 1,5  | 16                             |
| A2. Recerca d'informació, lectura, ... pel projecte  | 60    | 2,4  | 13, 16                         |

## Avaluació

Els objectius d'aprenentatge d'aquesta assignatura es desenvoluparan a partir de la resolució de **dos casos pràctics**, al primer semestre, i del desenvolupament d'un **projecte d'intervenció**, al segon semestre. Tot això ho desenvoluparem a partir de la metodologia de **l'aprenentatge basat en problemes (ABP)**. Tot el procés d'aprenentatge es portarà a terme en un grup de treball.

L'avaluació d'aquesta assignatura es farà a partir de les següents evidències d'aprenentatge:

- EV1. Seguiment del Treball en Grup.
- EV2.1. Informe Final Cas 1.
- EV2.2. Informe Final Cas 2.
- EV3. Informe Final Projecte d'Intervenció.
- EV4. Exposició dels Resultats del Projecte d'Intervenció.

Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%), constarà com a "presentat".

### Sistema de reavaluació:

- Per optar a la reavaluació d'alguna de les parts de l'avaluació, l'estudiant ha d'obtenir com a mínim un 4.
- No es podran presentar al procés de reavaluació les persones aprovades (a partir del 5).
- Aquesta reavaluació estarà focalitzada en les evidències d'aprenentatge en què l'estudiant no hagi

demostrat un rendiment satisfactori. La rectificació de les parts es farà d'acord amb el feedback que els tutors hagin donat de l'evidència d'aprenentatge no assolida.

- La nota de la reavaluació serà sempre un 5, en cas que aquesta sigui superada.

## Activitats d'avaluació

| Títol                                           | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                |
|-------------------------------------------------|-----|-------|------|-----------------------------------------|
| EV1. Seguiment del Treball en Grup              | 10  | 0     | 0    | 16                                      |
| EV2.1 Informe Final Cas 1                       | 20  | 0     | 0    | 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 17            |
| EV2.2 Informe Final Cas 2                       | 20  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 14, 15, 17 |
| EV3. Informe Final Projecte                     | 30  | 0     | 0    | 2, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 18      |
| EV4. Exposició Resultats Projecte d'Intervenció | 20  | 0     | 0    | 16, 17, 18                              |

## Bibliografia

- Araújo, U.F. i Sastre, G. (Coords.) (2008) *El aprendizaje basado en problemas. Una nueva perspectiva de la enseñanza en la universidad*. Barcelona: Editorial Gedisa.

- Castro, A. (2004) Las competencias profesionales del psicólogo y las necesidades de perfiles profesionales en los diferentes ámbitos laborales. *Interdisciplinaria, año/vol. 21, num. 002*, pp. 117-152.

- Colegio Oficial de Psicólogos de España (1998) *Perfiles profesionales del psicólogo*. Madrid: Colegio Oficial de Psicólogos de España. Disponible en <http://www.cop.es/perfiles/>

- Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos - EUROPY (2007) *Competencias de los psicólogos*. Disponible en: <http://www.europy.cop.es/index.php?page=competencias>

- Hmelo-Silver, Cindy E. (2004) Problem-Based Learning: What and How Do Students Learn? *Educational Psychology Review, Vol. 16, Nº 3*: 235-266.

- Mendoza, A. (2005) *El estudio de casos: Un enfoque cognitivo*. Mexico: Trillas.

- Oakley, B., Felder, R.M., Brent, R. i Elhajj, I. (2004) Coping with Hitchhikers and Couch Potatoes on Teams (Como enfrentarse a los jetas y a los mantas). *Journal of Student Centered Learning, vol. 2, num. 1*.

- Orts, M. (2011) *L'aprenentatge basat en problemes (ABP). De la teoria a la pràctica: una experiència amb un grup nombrós d'estudiants*. Barcelona: Editorial GRAÓ.

Per les temàtiques que es tractaran en cada cas, l'equip de professors recomanarà bibliografia específica.